

ΥΪΚΟΝ ΦΙΑΤΡΟΝ.

Ἐμπορός τις ἐπίσημος μεγάλης κωμοπόλεως τῆς Ἀγγλίας ὀνόματι Παῦλος, νομφρευθείς ἐν τῇ νεαρόᾳ αὐτοῦ ἡλικίᾳ κατέστη πατήρ πολυαρίθμου οἰκογενείας, ἐφ' ἧς μὲ τραχύτητα καὶ ἰδιοτροπίαν ἐξήσκει τὴν πατρικὴν του ἐξουσίαν, ὧν βιαίου καὶ εὐερεθίστου χαρακτῆρος· ἀλλ' ἡ σύζυγος αὐτοῦ, οὖσα τὸ πρότυπον τῆς γυναικείας γλυκύτητος καὶ εὐκοσμίας, ἠγωνίζετο ἀδιακόπως διὰ παντός πραῢντεσθαι καὶ συνδιαλλακτικοῦ μέσου νὰ διατηρῇ τὸν ἄνδρα τῆς εὐδιάθετον πρὸς ἑαυτὴν καὶ τὰ τέκνα τῆς· πολλάκις ὁμῶς ἀπετύγχανε τοῦ σκοποῦ τῆς.

Νεύτων, ὁ πρεσβύτερος υἱὸς των, ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν παίδων ἐκείνων, οἵτινες εὐάγωγοι ὄντες ὁσάκις κυβερνῶνται μὲ φρόνησιν καὶ ἡπιότητα, ἀφηνιάζουσι πάντοτε κατὰ τῆς ἐξασκήσεως ἐμπαθοῦς καὶ αὐστηρᾶς ἐξουσίας. Ἀνάγκη λοιπὸν ἦτον εἰς αὐτὸν νὰ καταντᾷ εἰς συνεχεῖς καὶ δυσαρέστους διενέξεις πρὸς τὸν πατέρα του, εἰς οὗ τινος τὸ ὀργίλον καὶ αὐστηρὸν ἦθος ἀντετάττετο δι' ἀκάμπτου ἐπχυρογνωμοσύνης. Προϊόντος τοῦ χρόνου αἱ δυστυχεῖς αὗται ἐριδὲς ἀπέθυσαν ἐμπαθέστεραι· ὥστε ὅτε ὁ παῖς ἐγένετο δεκαπενταετής, ὁ πατήρ του μετὰ σφοδρὰν τινα λογομαχίαν, καθ' ἣν δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν φέρῃ εἰς συναίσθησιν καὶ ὑποταγὴν, ἠναγκάσθη νὰ τὸν ἐξώσῃ ἐκ τῆς οἰκίας, ἐπιτάττων αὐτῷ αὐστηρῶς νὰ γίνῃ ἄφαντος ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Τοσαύτη δὲ ἦτον ἡ ὑπερηφανία καὶ ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη τοῦ Νεύτωνος, ὥστε δὲν ἐχρειάσθη νὰ ἐπαναληφθῇ τοῦ πατρὸς του ἡ ἐπιταγή. Ἐν τῇ ἀπερισκέψῃ αὐτοῦ ἀνεχώρησεν ἀμέσως πεζὸς εἰς Λονδὸνον, ὅπου μετὰ πολλὰς δυσχερείας καὶ κακουχίας, ἀπῆντησε πλοίαρχόν τινα γνῶριμον τοῦ πατρὸς του, ἑτοιμον ὄντα νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὰς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας, ὅν μετὰ πολλὰς ἱεσείας κατέπεισεν ὅπως τὸν παραλάβῃ συμπλωτῆρά του.

Ἐν τῷ παροξυσμῷ του ὁ Παῦλος δὲν ἤσθάνθη πολλὴν λύπην διὰ τὴν πρόθυμον τοῦ υἱοῦ του ὑπακοὴν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πάθους του ὑπαγορευθεῖσαν διαταγὴν, ἐνῷ ἡ σύζυγός του, ἣν ὁ Νεύτων ἐσέβετο ἀείπατε καὶ τρυφερῶς ἠγάπα, ἦτον ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀπαρηγόρητος. Ἐκ τῶν ἀπανταχοῦ γενομένων ἀναζητήσεων οὐδὲν ἄλλο ἠδυνήθησαν ν' ἀνιχνεύσωσιν, ἢ τὸν τοῦ υἱοῦ των ἀπόπλουον, ποῦ ὁμῶς καὶ πῶς, ἠγνόουν παντάπασιν. Τὴν δυστυχίαν των ταύτην διεδέχθη καὶ ἡ ἐλάττωσις τῆς περιουσίας των, προσελθοῦσα ἐκ διαφόρων ἐμπορικῶν ζημιῶν. Ταλαιπωρηθέντες ἐπὶ τινα ἔτη, ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τῆς ἀπορίας νὰ ἀποσυρθῶσιν εἰς οἰκίσκον τινὰ πλησιοχώρου κώμης, ἐνθα κατατηκόμενοι ὑπὸ τῆς θλί-

ψεως, καὶ πάσχοντες ψυχῇ τε καὶ σώματι, μόλις ἀνέτρεφον πενιχρῶς καὶ ἀφανῶς τὴν οἰκογενεάν των. Τοῦτο δὲ μόνον τὸ ὄφελος ἐπορίσατο ὁ Παῦλος ἐκ τῶν δυστυχιῶν του, ὅτι ὁ χαρακτήρ του κατὰ μικρὸν καθίστατο ἡπιώτερος, τὰ πάθη του κατευνάσθησαν, ἠγωνίζετο νὰ ἀνακουφίξῃ διὰ τῆς πραότητος τὴν συμπάσχουσαν οἰκογενεάν του, καὶ ἐφέρετο διὰ μεγίστης περιπαθείας καὶ τρυφερότητος πρὸς τὴν σύζυγόν του, ἧς ἔτι μᾶλλον ἐξετίμα καθ' ἐκάστην τὰ ἀξιέραστα πλεονεκτήματά.

Διαφόρους δὲ ὁ Νεύτων κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὑπέστη τῆς τύχης μεταβολάς. Τὰ πρῶτά του ἐν τῷ κόσμῳ βήματα ὑπῆρξαν δυστυχῆ· ὁ πλοίαρχος, οὗ τινος διὰ τῆς ἐμφορῆς του διαγωγῆς εἶχεν ἀπολάβῃ τὴν εὐνοίαν, ἀπεβίωσεν εἰς τὸν διάπλουον, καὶ ὁ νέος ἀπεβιβάσθη εἰς Μαδράς ἄμοιρος προστάτου καὶ φίλου.

Ὀλίγου δεῖν ἐγένετο παρανάλωμα τῆς δυστυχίας, ὅταν πλούσιός τις ἔμπορος τῆς Ἑταιρίας οἰκτείρας αὐτὸν, παρέλαβεν εἰς τὰ ἴδια. Πειρασάμενος δὲ ἱκανὸν χρόνον τῆς ἐπιμελείας καὶ ἀφοσιώσεως αὐτοῦ εἰς ἐλάχιστους θέσεις, προῦδίδασκεν αὐτὸν τέλος εἰς τὸ ἐμπορικὸν του γραφεῖον, διδάξας καὶ τὰς ὑποθέσεις τοῦ κατὰστήματος. Μετὰ βραχυχρόνιον δ' ἐν τῇ θέσει ταύτῃ δοκιμασίαν, ὁ νέος παρέσχε τοσαῦτα δείγματα ἱκανότητος, ὥστε ἐκρίθη ἄξιός νὰ σταλῇ πόρρω τῆς πόλεως εἰς ἀνωτέραν ἐμπορικὴν θέσιν. Ἐνταῦθα ἐπιτυχέστατα διεξαγαγὼν ἀνωμάλους καὶ σημαντικὰς ὑποθέσεις ἐν καιροῖς κρίσιμοις, ἠξιώθη τῆς ἐμπιστοσύνης ἀπάσης τῆς Ἑταιρίας. Ὅθεν προβιβάσθεις εἰς ἐπικερδῆ καὶ ἐντιμὸν θέσιν ἤρχισε νὰ πλουτῇ ταχέως, ἐφ' ὅσον παρείχεν εἰς τοῦτο εὐκολίαν ὁ τόπος ἐκεῖνος. Ἡ ἐντύπωσις ἣν τῷ ἐνεποίησεν ὁ ἐκ τῆς πατρικῆς ἐστίας βίαιος ἀποχωρισμός, καὶ τὰ μετὰ ταῦτα ἐπακολουθήσαντα δεινὰ, ἀνεχαίτισαν ἐπὶ πολὺ πᾶσαν συγκίνησιν υἱικῆς στοργῆς. Ἀνεμνησκετο τὴν οἰκίαν του ὡς αὐστηρὸν καὶ ἄδικον τιμωρητήριον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ μὴ ἐπανακάμψῃ πλέον ἂν δὲν ἱκανοποιεῖτο ἐντελῶς διὰ τὴν ἄδικον ἐξωσίαν του. Ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου, ὅσω εὐνοικωτέρα ἐδείκνυτο πρὸς αὐτὸν ἡ τύχη, τοσούτῳ μᾶλλον ἐμαλακύνετο ἡ καρδία του. Κατενόετο ἀναπολὼν εἰς τὴν μνήμην τὴν ἀμετάβλητον ἀγαθότητα τῆς μητρός του, καὶ τὰς παιδικὰς περιποιήσεις τῶν μικρῶν του ἀδελφῶν. Ἐδικαιολόγει πολλάκις καὶ αὐτὴν τοῦ πατρὸς του τὴν αὐστηρότητα, καὶ κατεδίκαζε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πεισμονὴν ὡς ἐπιλήψιμον. Αἱ ἐντυπώσεις αὗται διετάραχτον τοσοῦτον τὸν νοῦν του, ὥστε πάντα τὰ ἀγαθὰ τῆς παρούσης τύχης του δὲν ἴσχυον νὰ τὸν μεταπείσωσιν ἐκ τῆς ἀμεταθέτου αὐτοῦ ἀποφάσεως τοῦ νὰ ἐπανακάμψῃ οἰκάδε. Συναθροίσας λοιπὸν ἅ-

πασαν τὴν περιουσίαν του ἐπληρώθη εἰς Ἀγγλίαν ὅ-
γως μετὰ ἐννεαετῇ ἀπουσίᾳ.

Ληφόμενος δ' εἰς τὴν γενέθλιον αὐτοῦ γῆν ἐπλη-
ροφόρηθη παρὰ τινος τῶν συμπολιτῶν του περὶ τῆς
ἀτυχοῦς μεταβολῆς τῆς πατρικῆς καταστάσεως.
Μετὰ παλλούσης ἄρα καὶ εἰς ἄκρον συγκινημέ-
νης καρδίας διευσθύνθη ἀμέσως πρὸς τὴν νέαν τῶν
γεννητόρων του διαμονήν. Ἦν ἑσπέρα καὶ τὸ δυστυ-
χὲς ἀνδρόγυνον ἐκάθητο πλήρες μελαγχολίας περὶ
τὴν ἐστίαν τῆς εὐτελοῦς οἰκίας του. Ἐπιστολὴ, ἣν ὁ
Παῦλος αὐθιμέρον ἔλαβε παρὰ τοῦ οἰκοδεσπότου,
πρὸς ὃν καθυστέρει μικρὸν μέρος τοῦ ἐνοικίου, ἐπηύ-
ξανε τὴν συνήθη τῆς οἰκογενείας λύπην. ἔχων δὲ
τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἐν χερσὶ «Τί νὰ κάμωμεν
λοιπόν; εἶπεν· ἀπειλεῖ νὰ μᾶς ἐξώσῃ τῆς οἰκίας. —
Ἄσπλαγγνε ἄνθρωπε! ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν ξένος
νὰ δεῖξῃ πρὸς ἐμὲ μείζονα εἰσπλαγχνίαν, ἢ ὅσῃν
ἐγὼ πρὸς τὸν υἱόν μου». Ἡ σύζυγος ἀκούσασα τοὺς
λόγους τούτους ἔχυσε πικρὰ δάκρυα. Οὐδόλως διε-
νοεῖτο τότε τὴν παρούσαν τῆς κατάστασιν ὅλοι οἱ
διαλογισμοὶ τῆς ἐστρέφοντο περὶ τὸν ἀπολωλότα
υἱόν της. Ἡ πρώτη τῶν θυγατέρων, ἥς τὸ κάλλος
δειφαίνεται καὶ δι' αὐτῶν τῶν πενιχρῶν ἐνδυμάτων,
ἐπλησίασε τότε τὴν μητέρα της, καὶ ἐνῶ τὰ συμπα-
θητικά της δάκρυα κατέρρεον κρουνηδὸν διὰ τῶν
παρειῶν της, διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς ἐκράτει τὴν χεῖρα
τῆς μητρὸς, ἐπὶ δὲ τῆς ἐτέρας ἐστήριζε τὴν κε-
φαλὴν της. Ὁ πατὴρ ἐκ τῶν μυχῶν τῆς καρδίας
του ἀνεστέναζε, καὶ δύο οἱ μετὰ τὸν Νεύτωνα ἀκό-
λουθοι υἱοὶ ἴσταντο θεαταὶ τῆς θλιβερᾶς σκηνῆς,
πιεζόμενοι ὑπὸ ἀφώνου μελαγχολίας.

Τὰ δὲ λοιπὰ μικρότερα παιδιὰ, ἀγνοοῦντα ἔνε-
κα τῆς ἡλικίας των τὴν δυστυχίαν ἴσταντο περὶ
τὴν θύραν. Ἐδραμον δ' αἰφνιδίως ἀναγγέλλοντα ὅτι
παρὰ τῇ οἰκίᾳ κατέλυσεν ὄχημα ἐξ οὗ κατέβη εὐ-
ειδὲς νέος. Εἰσελθὼν οὗτος ἐλίγω ὕστερον καὶ ἰδὼν
τὴν σκηνὴν ἐκείνην, μόλις ἠδυνήθη νὰ στηριχθῇ εἰς
θρανίον τι λειποθυμήσας. Ἄπασα ἡ οἰκογένεια συνή-
χθη περὶ αὐτὸν, καὶ ἡ μήτηρ ἀσκαρδαμυκτὶ ἀτενί-
σασα εἰς τὸ πρόσωπόν του «ὁ υἱός μου! ἀνέκραζεν,
ὁ υἱός μου!» καὶ ἔπασε παρὰ τοὺς πόδας του. Ὁ
πατὴρ ἐπὶ ὀλίγας στιγμὰς ἔμεινε κατὰπληκτος,
ἔπειτα γονυπετήσας εἶπε· «Θεὲ, σὲ εὐχαριστῶ!»
Καὶ δραμὸν πρὸς τὸν υἱόν του περιεπτύξατο αὐτὸν,
καὶ διὰ τῶν τρυφερῶν ἀσπασμῶν του τὸν ἀνεκάλε-
σεν εἰς τὴν ζωὴν. Μόλις ὁ Νεύτων ἀνέλαβε τὰς αἰ-
σθήσεις του καὶ γονυπετήσας ἐνώπιον τοῦ πατρὸς του
ἐζητεῖτο συγγνώμην. «Ἐξαιτεῖσαι σὺ συγγνώμην,
τέκνον μου; εἶπεν ὁ πατήρ. Ἐγὼ ναὶ ἐγὼ ὀφείλω
νὰ ζητήσω παρὰ σοῦ συγγνώμην, διὰ τὴν σκληρό-
τητα τὴν ὁποίαν ἐδείξα πρὸς σέ.» Καὶ ταῦτα λέ-
γων περιεπτύσσεται αὐτὸν ἐτι περιπαθέστερον, κα-

ταβρέχων κρουνηδὸν τὸ πρόσωπόν του. Ἡ μήτηρ ἐν
τούτοις ἔκειτο ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς θυ-
γατρὸς της. Τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἐντρομα-
καὶ κατὰπληκτα ἠπόρουν τί νὰ διανοηθῶσι περὶ
τῆς σκηνῆς ταύτης, καὶ τὰ τρυφερά τέκνα ἐκράύ-
γαζον γοερῶς θρηνοῦντα τὴν μητέρα των, ἣν ὕπε-
λάμβανον νεκράν. Μεθ' ἱκανὸν χρόνον διὰ τῶν περι-
θάλψεων τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ συζύγου της, ἀνέδειξε
σημεῖα ζωῆς· ἀλλ' ἄμα ὡς ἀνοίξασα τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς εἶδεν ἐνώπιόν της τὸ ἀντικείμενον τῶν πυ-
λυχρονίων πόθων καὶ διηνεκῶν θρήνων της, ἡ ἐντεῦ-
θεν ἐμποιηθεῖσα αὐτῇ βαθεῖα ἐντύπωσις ὀλίγου ἐδέ-
ησε νὰ ἐπαναγάγῃ τὸν κίνδυνον. Τὴν μετεχόμεσαν
ἐν τούτοις εἰς τὴν κλίνην της, ἐνθα βαθμηδὸν ἀνα-
λαβοῦσα τὰς δυνάμεις της, κατέστη ἱκανὴ ὅπως πε-
ριπτύξῃται καὶ ἀπολαύσῃ τοῦ υἱοῦ της. Οἱ λοι-
ποὶ τῆς οἰκογενείας ἐνηγκαλίζοντο διαδοχικῶς τὸν
ἀδελφόν των, ἡ δὲ μᾶλλον προεβήκη καὶ κέρη, ἥτις
κάλλιον ἀνεμιμνήσκετο τὸν προσφατὴ συνεταῖρον
τῆς παιδικῆς της ἡλικίας, παρεῖχεν αὐτῷ δείγματα
ζωηροτάτης περιπαθείας.

Παρελθουσῶν τῶν πρώτων κατανυκτικῶν στιγ-
μῶν τῶν ἀσπασμῶν καὶ τῶν ἐρωτήσεων, ὁ νέος διη-
γήθη διὰ βραχέων πρὸς τοὺς γονεῖς του τὰς διαφό-
ρους περιπετείας τῆς ζωῆς του, καὶ τοι μετριάζων
τὰ δυστυχήματα, διότι ἐφοβεῖτο μήπως γένῃ πάλιν
αὐτοῖς παραίτιος ἀλγεινῶν αἰσθημάτων. Τέλος
τοῖς διεκάλειν ὅτι τὰ διὰ τῶν ἰδίων του πόνων
ἀποκτηθέντα κέρδη καταλείπει εἰς τὴν διάθεσιν
των, ἐξαρκούμενος νὰ συναπαρτίξῃ καὶ αὐτὸς ἀπλοῦν
μέλος τῆς οἰκογενείας. Τὸ γενναῖον καὶ φιλόστοργ-
γον τῆς προτάσεως ταύτης διήγειρε μέγαν εἰς ἅπαν-
τας θαυμασμόν καὶ οὐ μικρὰν συγκίνησιν εἰς τὴν
καρδίαν τοῦ πατρὸς, ἀναλογιζομένου ὅτι ἀδίκως
πικρωγίσθη κατὰ τοσοῦτον ἐναρέτου υἱοῦ. Ἀποποι-
ηθεὶς δὲ νὰ δεχθῇ ὀλόκληρον τὴν προσφορὰν του,
περιωρίσθη μόνον νὰ δανεισθῇ παρ' αὐτοῦ μερίδα
τινὰ τῆς χρηματικῆς περιουσίας του, καὶ ἐγκατα-
στήσας μετ' αὐτοῦ ἐταιρίαν ἐμπορικὴν, κατίωρθω-
σεν οὕτω νὰ ἐπαρκῇ ἀφθόνως εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς
λοιπῆς οἰκογενείας του, διαγαγὼν τὸ λοιπὸν τοῦ
βίου ἀνετώτερον καὶ εὐδαιμονέστερον.

Ἐν Ἀθηναῖσι Κεφαλληνίας, τῇ 21 Μαΐου 1864.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

Δ. ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ.